

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon

G. Buiter

Kenmerk

196943508

Leek

24 november 2020

Onderwerp

Organisatie van de Tweede Kamerverkiezing 2021

Geachte leden van de raad,

Op 17 maart 2021 vinden de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats. Bij de organisatie hiervan in het Westerkwartier houden we enerzijds rekening met de ervaringen van de verkiezingen in 2019 en anderzijds met de maatregelen die we vanwege COVID-19 moeten treffen. Een gemeentelijke werkgroep verkiezingen is al geruime tijd bezig met de voorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De COVID-19 maatregelen stellen ons met name voor een uitdaging om de verkiezingen goed te laten verlopen. Graag informeren wij u met deze brief over een aantal aspecten in onze voorbereidingen. Het mag duidelijk zijn dat hierin nog allerlei wijzigingen in kunnen ontstaan de komende maanden, afhankelijk van de ontwikkelingen in verband met COVID-19.

Capaciteit en locatie stembureaus

In 2019 zijn dezelfde stembureaus en locaties aangewezen als voorheen in de oude gemeenten. Dit zijn 55 stembureaus verdeeld over 37 dorpen. In de kleinere dorpen is het aantal stemgerechtigden per stembureau gering. Om de voortgang van de werkzaamheden op een stembureau vloeiend te laten verlopen is uit ervaring gebleken dat een maximum van 1.400 stemgerechtigden gehanteerd kan worden. In de dorpen Grootegast en Marum was het aantal stemgerechtigden per stembureau te hoog. Daarom hebben wij besloten om het aantal stembureaus van 55 naar 57 uit te breiden.

Vanwege COVID-19 is landelijk geadviseerd om geen stembureau in te richten in een zorginstelling. Tijdens een verkiezingsdag is in een stembureau een constante doorstroom van mensen, dit kan een risico zijn voor de bewoners van de zorginstelling. Wij willen dit risico niet nemen en richten daarom geen stembureau in op de volgende locaties van zorginstellingen: Het Zonnehuis in Zuidhorn, De Nieuwe Wierde in Grijpskerk, Het Hooge Heem in Grootegast, Zonnehuis De Hoorn in Marum, Vredewold in Leek, Tolberterheem in Leek en seniorencomplex

Postadres

Postbus 100
9350 AC Leek

Contact

Telefoon 14 0594
info@westerkwartier.nl

www.westerkwartier.nl

Pagina

1 van 4

De Vijverborg in Zevenhuizen. Voor deze locaties zijn inmiddels vervangende locaties gevonden om een stembureau in te richten. Deze locaties liggen in de meeste gevallen redelijk in de buurt van de genoemde zorginstellingen.

Inwoners op een veilige manier in staat stellen hun stem uit te brengen

Voor de organisatie van de verkiezingen volgen we de actuele landelijke richtlijnen, die we lokaal zo goed mogelijk verder invullen zodat we de verkiezingen veilig kunnen organiseren voor onze inwoners. Het gaat dan samengevat om de volgende maatregelen:

- Stembureauleden moeten op 1 ½ meter van elkaar zitten;
- Kuchschermen plaatsen tussen kiezer en stembureau lid;
- Toevoegen van een vierde stembureau lid voor controle/uitvoering naleving richtlijnen, deze attendeert de stemmers onder andere op de desinfectiematerialen, de gezondheidscheck, de looproute en zorgt er voor dat er niet te veel personen tegelijk in het stemlokaal aanwezig zijn ;
- Het stembureau moet zo worden ingericht dat de 1,5 meter afstand kan worden aangehouden. Looproutes, markeringen, wachtstrepen etc. moeten dat duidelijk maken;
- Schoonmaken stemhokjes, uitreiken (schone) stempotloden;
- Desinfecteer en andere beschermende middelen ter beschikking stellen;
- Vervangen van de stembureaus die gevestigd zijn in zorginstellingen en andere locaties die niet aan de richtlijnen kunnen voldoen;
- Ventilatie van het stembureau;
- Tellen op partijniveau op andere locatie als de ruimte van het stembureau te klein is, dit wordt nog geïnventariseerd.

In een spoedwetsvoorstel dat de minister van BZK momenteel in voorbereiding heeft zijn onderstaande maatregelen opgenomen.

- Het mogelijk maken voor kiezers van 70 jaar en ouder om hun stem per brief uit te brengen. Op die manier kunnen deze kiezers hun stem uitbrengen zonder naar een stemlokaal te hoeven of een volmacht te verlenen. De briefstem kan worden afgegeven op een door de gemeente aangewezen locatie of per post worden verstuurd aan het briefstembureau van de gemeente.
- Het mogelijk maken van het vervroegd stemmen in een stemlokaal. Op de maandag en dinsdag voor de dag van stemming gaan in alle gemeenten een beperkt aantal stemlokalen open. Voor onze gemeente gaat het om 4 stemlokalen. Deze extra mogelijkheid is met name gericht op kiezers uit risicogroepen.
- Het uitbreiden van de termijn van uitslagvaststelling van 8 naar 13 dagen.

Door in overleg met een contactpersoon van zorginstellingen voorlichting te geven, formulieren beschikbaar te stellen en alle mogelijkheden te benutten die de Kieswet ons biedt, proberen wij de bewoners te stimuleren om te gaan stemmen of om iemand anders te machtigen om voor hun te gaan stemmen.

Stembureauleden

De bemensing van de stembureaus op de verkiezingsdag(en) is voor ons ook een belangrijk aandachtspunt. Vanwege COVID-19 en vanwege eisen die gesteld worden om stembureaulid te worden. Door de COVID-19 crisis en de vastgestelde richtlijnen is de verwachting dat meerdere (oudere) stembureauleden zich niet meer beschikbaar stellen als stembureaulid voor de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021. Daarnaast is het zo dat de overheid training van stembureauleden verplicht heeft gesteld. Dit laatste onderschrijven wij, want het is belangrijk dat de stembureauleden de werkzaamheden op de stembureaus goed kunnen uitvoeren. De stembureauleden wordt daarom een training via e-learning aangeboden. Elk stembureaulid volgt de training online en wordt zo getoetst op de aanwezige kennis. Wanneer een stembureaulid slaagt voor de toets, is hij/zij inzetbaar als stembureaulid. We willen zorgen voor voldoende stembureauleden door extern te werven via meerdere kanalen zoals oproep in de Universiteitskrant, de gemeentepagina en via social media. Tevens worden onze medewerkers opgeroepen zich te melden als stembureaulid.

Centraal stemmen tellen

Bij de verkiezingen in november 2018 en de drie verkiezingen in 2019, hebben wij deelgenomen aan het experiment van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om centraal stemmen te tellen. In de Topsporthal in Leek zijn de dag na elke verkiezing 15 telteams ingezet om de stemmen op kandidaat niveau te tellen. De ervaringen waren zeer positief en de doelstellingen van het experiment (stemmen efficiënter en betrouwbaar tellen en vermindering belasting stembureauleden) zijn behaald. Gezien het succes van 2018 en 2019, willen we bij de komende verkiezingen hier graag opnieuw aan deelnemen. Omdat het nog steeds om een experiment gaat, moet de gemeente zich hiervoor aanmelden bij het Ministerie en moet de gemeenteraad instemmen met deelname. De aanmelding bij het Ministerie hebben wij inmiddels gedaan, echter deelname aan het experiment is nog onder voorbehoud van het Ministerie. Dit voorbehoud heeft ook weer alles te maken met de COVID-19 maatregelen. De recent aangescherpte maatregelen stellen grenzen aan het aantal personen dat in een ruimte kan verblijven. Voordat een besluit kan vallen over het experiment met centraal tellen, moet het Ministerie zich beraden op de vraag of deze maatregelen ook consequenties hebben voor de experimenten met centraal tellen, en zo ja, welke.

Communicatie

Kiesgerechtigden moeten goed geïnformeerd worden. Voor elke verkiezing vinden er meerdere keren, wettelijk verplichte publicaties over de verkiezingen plaats. Met het oog op de COVID-19 maatregelen zullen de kiesgerechtigden uitvoerig en frequent geïnformeerd worden wat dit voor hen betekent. Ook met het oog op de te verwachten wijzigingen van de bestaande Covid-19 maatregelen is adequate communicatie naar de kiezers toe van groot belang. Hierbij sluiten wij aan bij landelijke campagnes, en zullen die waar nodig aanvullen met lokale communicatieboodschappen.

Financiën

Gelet op de extra kosten die gemeenten vanwege COVID-19 moeten maken om de verkiezingen te organiseren, stelt het Rijk via het gemeentefonds extra middelen beschikbaar om gemeenten hiervoor te compenseren.

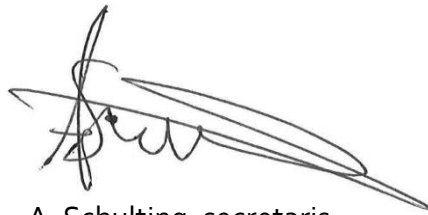
Wij verwachten u hiermee enig inzicht te hebben gegeven in het proces waarin wij zitten om de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021 goed te organiseren in onze gemeente. Waar nodig zullen wij uw raad nader informeren de komende maanden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'A' followed by a horizontal line and a small flourish.

A. van der Tuuk, burgemeester

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'A' followed by a horizontal line and a small flourish.

A. Schulting, secretaris